

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ І МОЛОДІ В
УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Соціально-педагогічний супровід дітей і молоді в умовах інклюзивної освіти
Викладач (-і)	Протас Оксана Любомирівна
Контактний телефон викладача	+380997429808
E-mail викладача	oksana.protas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	офлайн/онлайн
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультацій
2. Анотація до освітнього компонента	
Освітній компонент «Соціально-педагогічний супровід дітей і молоді в умовах інклюзивної освіти» спрямований на формування у здобувачів освіти професійних компетенцій здійснення соціально-педагогічного супроводу як комплексної системи заходів для розвитку дітей з інвалідністю.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Метою вивчення освітнього компонента є формування у здобувачів освіти компетентностей для здійснення соціально-педагогічного супроводу дітей з інвалідністю. Завдання: - засвоєння здобувачами вищої освіти нормативних та теоретичних засад супроводу дітей з інвалідністю; - оволодіння знаннями та практичними вміннями щодо створення умов для забезпечення прав і можливостей осіб з інвалідністю для здобуття ними освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей та інтересів; - формування навичок застосовувати різні види та форми здобуття освіти дітей з інвалідністю, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості, проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей, надання корекційно-розвиткових послуг, а також забезпечення соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами; - оволодіння компетенціями щодо здійснення кваліфікованого соціально-педагогічного супроводу дітей з інвалідністю.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні компетентності. ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.	

Спеціальні/ фахові компетентності

СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення, надання їм соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності; уміння вести документацію щодо дітей, які потребують соціального супроводу та соціальної реабілітації.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

СК 18. Здатність впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги.

Програмні результати навчання

ПРН 10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи; здійснювати соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах; складати плани виховної та реабілітаційної роботи.

ПРН 11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу; здійснювати посередництво між освітніми установами, сім'єю, органами опіки та піклування, трудовими колективами, громадськістю, організовувати їх взаємодію

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності; застосовувати сформовані компетентності при вирішенні соціально-педагогічних завдань.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок; впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, уразливим категоріям клієнтів.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90		
лекції	12		
семінарські заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік	Нормативний/

		навчання)	вибірковий
1	ІІО«Соціальна робота та консультування»	1	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи	2	2	
Тема 2. Державно-громадське управління інклюзивною освітою	2	2	6
Тема 3. Дитина з інвалідністю як суб'єкт інклюзивної освіти		2	4
Тема 4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті	2	2	6
Тема 5. Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП		2	6
Тема 6. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з інвалідністю в Україні	2	2	6
Тема 7. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг	2	2	8
Тема 8 Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з інвалідністю: інноваційні технології	2	2	8
Тема 9. Особливості психолого-психологічного супроводу дітей з інвалідністю в умовах воєнного стану		2	8

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 45 балів, Контрольна робота – 45 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 45 балів Самостійна робота – 10.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 45
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1.Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на

ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бочелюк В. Психологія людини з обмеженими можливостями. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 264 с.
2. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами. Суми: ВТД "Університетська книга", 2008. 302 с
3. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями: навчально-методичний посібник для соціальних працівників та соціальних педагогів / За ред. А. Капської. Київ: ДЦССМ, 2013. 168 с.
4. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг засобами інклюзивного туризму в громаді : монографія / Кравченко О.О., Коляда Н.М, Каштан С.М.; Молоченко І.А. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2020. 202 с.
5. Protas, O. Control monitoring of the educational process of students with

special learning needs. Journal of Higher Education Theory and Practice.Vol. 22 (5) 2022, 60—73. (у співавторстві). <https://articlegateway.com/index.php/JHETP/article/view/5202/4954> .(Scopus)

Додаткова

1. Башей О. О. Технології соціально-педагогічної роботи з дітьми – інвалідами з кризових сімей. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, які перебувають у кризовому стані. Збірка матеріалів науковопрактичної конференції. Черкаси, 2007. 168 с.
2. Богданов С. Соціальний захист інвалідів. Український та польський досвід / Наук. ред. к. е. Н. Олена Палій. Київ: вид-во Соломії Павличко “Основи”, 2002. 93 с.
3. Ворощук О. Підготовка соціальних педагогів до інклюзивного навчання дітей з особливими потребами у середовищі загальноосвітнього навчального закладу. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка /за ред. Л.П. Мельник, В.І. Співака.–Вип. XXVII. Серія: соціально-педагогічна. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2016. С. 61 – 71.
4. Кравченко О. О., Міщенко М. С. Інноваційний проєкт комплексної реабілітації людей з інвалідністю. Перспективи та інновації науки. 2022. №2 (7). С. 880–892.
5. Колупаєва, А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посіб.; МОН України, НАПН України, Ін- т спец. педагогіки. Київ: АТОПОЛ. 2011. 274 с.
6. Основи інклюзивної освіти : [навч. метод. посіб.] / [МОНмолодьспорту України, НАПН України, Ін-т спец. педагогіки; за заг. ред. А. А. Колупаєвої. Київ: [А.С.К.], 2012. 308с.

Інформаційні ресурси

1. Науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи. – Режим доступу: <https://sites.google.com/site/nmcppippo/golovna> 13. «Соціальний педагог в освіті». URL: <https://sites.google.com/site/socialnijpedagogvosviti/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
2. Соціальна педагогіка: теорія та практика: науковий журнал. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Sptp/index.html
3. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua/control/uk/index>
4. Благополуччя дітей. Український фонд. URL: <http://www.childfund.org.ua/publications/view/1237/3>
5. The International Association Of Schools Of Social Work (Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи). URL: <https://bit.ly/2ZYWK0N>